

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat,
Mevr. mr. drs. M.A.M. Adriaansens
Kopie aan de Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat, dr. J.A. Vijlbrief

Onderwerp: Verkenning en eerste adviezen zoutwinning in Twente

Den Haag, 22 juni 2023

Geachte mevrouw Adriaansens,

U heeft mij gevraagd om als onafhankelijk verkenner te onderzoeken of er nu en in de toekomst ruimte en vertrouwen is voor winning van zout in Haaksbergen en onder welke voorwaarden.

Ik herken mij allereerst in de constatering van raadsleden en bestuurders uit de gemeente Haaksbergen, dat deze verkenning op een laat moment is gestart en dat men zich nu overvallen voelt door mijn opdracht. Desondanks stemt het mij positief dat alle potentiële gesprekspartners tot op heden op mijn uitnodiging tot gesprek zijn ingegaan. Daardoor heb ik de afgelopen week reeds diverse gesprekken kunnen voeren met bestuurders en vijf van de zes fracties uit de gemeente Haaksbergen. Met de zesde fractie, het CDA, spreek ik aanstaande maandag. Ook heb ik inmiddels gesproken met ambtenaren van uw ministerie en de top van het Staatstoezicht op de Mijnen (SodM).

Ook de komende week zal in het teken staan van gesprekken met onder andere omwonenden, wederom de fracties, een vertegenwoordiger van Gedeputeerde Staten van Overijssel, het college van Haaksbergen en vertegenwoordigers van omliggende gemeenten. Dit om mij goed te laten informeren en voeden om tot een goed advies te kunnen komen. Toch wil ik u nu reeds enkele voorlopige adviezen geven. Indien u deze adviezen overneemt, biedt dit mijns inziens een basis voor verdere gesprekken met betrokkenen uit de gemeenten.

Adviezen:

(1) Transparantie over veiligheid.

Ik begrijp dat bewoners en de politieke fracties die hen vertegenwoordigen veiligheid voorop stellen. Ik begrijp daarom ook dat een aantal fracties in de raad veiligheid meenemen in het oordeel over de ruimtelijke ordening. Over de veiligheid van zoutwinning bestaan veel vragen in de gemeente. Om het gesprek over dit belangrijke onderwerp als gemeenteraad te kunnen voeren, is het nodig dat de beschikbare informatie hierover openbaar beschikbaar is. Ik adviseer daarom om binnen enkele dagen over te gaan tot publicatie van de externe onafhankelijke adviezen van SodM, TNO en de Tcbb die ingaan op de veiligheid van zoutwinning in Haaksbergen.

(2) Duidelijkheid over (waterstof)opslag.

Gesprekspartners spreken unaniem zorgen uit over de mogelijke opslag van waterstof (en andere stoffen) in lege cavernes. Mijns inziens is het verstandig om specifiek voor de acht cavernes te Haaksbergen de opslag van waterstof (en andere stoffen) in Haaksbergen nu en in de toekomst uit te sluiten.

(3) Verruiming van mogelijkheden tot uitstel van besluitvorming.

Om op basis van openbaarheid van stukken en nieuwe garanties van de overheid tot zorgvuldige besluitvorming te komen acht ik besluitvorming in de raad van 5 juli te kort dag. Ik adviseer daarom om de gemeenteraad ruimte te bieden om - indien zij dit wenst - meer tijd te nemen voor dit proces. Hiertoe is het nodig om de door uw ministerie gestelde termijn voor besluitvorming van 17 juli 2023, aan te passen. Indien dit gebeurt, zal ik de fracties te Haaksbergen een duidelijk procesvoorstel voorleggen om alsnog op afzienbare termijn tot besluitvorming in de raad te komen. Geen van de betrokken partijen is gebaat bij uitstel dat langer dan enkele maanden duurt.

De komende week wil ik zoals gezegd als verkenner mijn gesprekken voortzetten. Om tot een vruchtbare voortzetting te komen vraag ik u om mij op de kortst mogelijke termijn te berichten over uw oordeel inzake het bovenstaande.

Wanneer u dat wenst, zal ik bovenstaande gaarne nader toelichten.

Met vriendelijke groet,

Bernard Wientjes
Verkenner zoutwinning Twente

